

Krawczyk, Grzegorz

Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w ograniczaniu bezrobocia w gminach województwa lubelskiego

Rocznik Żyrardowski 5, 171-188

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Grzegorz Krawczyk

Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w ograniczaniu bezrobocia w gminach województwa lubelskiego

Wstęp

Bezrobocie we współczesnych warunkach społeczno-gospodarczych nie jest zjawiskiem jednowymiarowym. Występuje ono w wielu formach, ma wiele wymiarów, aspektów ekonomicznych i społecznych. Powstaje na skutek niedoboru zdolności wytwórczych gospodarki w stosunku do posiadanych zasobów siły roboczej bądź też w rezultacie niedopasowania struktury kwalifikacji do struktury popytu na pracę¹. Za główną przyczynę bezrobocia w Polsce uważa się restrukturyzację gospodarki, która nabrała szczególnego przyspieszenia w drugiej połowie lat 90. W kraju obserwuje się wzrost liczby miejsc pracy w sektorze prywatnym, jednak w dalszym ciągu więcej miejsc pracy ulega likwidacji niż może powstać².

Czynnikiem sprzyjającym zmniejszeniu bezrobocia może być powstawanie nowych oraz rozwój już istniejących firm z udziałem kapitału zagranicznego. Efekty oddziaływania bezpośrednich inwestycji zagranicznych można rozpatrywać z wielu punktów widzenia: napływu kapitału, transferu nowoczesnych technologii, udziału w procesach prywatyzacji, wzrostu udziału układów lokalnych w wymianie międzynarodowej. W obecnych warunkach Polski przy tak ogromnym bezrobociu najważniejszy wydaje się aspekt rozwoju rynku pracy i ograniczania bezrobocia.

W celu zbadania wpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, między innymi na rynek pracy w roku 2004, w Katedrze Ekonomii i Zarządzania Gospodarką Politechniki Lubelskiej przeprowadzono badania ankietowe. Badaniem objęto wszystkie firmy z udziałem kapitału zagranicznego w województwie lubelskim według rejestru REGON (stan na 1.01.2003 r.

¹ K. Szara, *Uwarunkowania rynku pracy na Podkarpaciu*, [w:] E. Bojar (red.), *Czynniki kreowania wzrostu popytu na pracę*, Politechnika Lubelska, Lublin 2003, s. 170.

² M. Matlegiewicz, *Uwarunkowania rozwoju bezrobocia na regionalnym rynku pracy w Polsce*, [w:] E. Bojar (red.), *Czynniki kreowania wzrostu popytu na pracę*, Politechnika Lubelska, Lublin 2003, s. 134.

– 746 firm). 251 ankiet wróciło z adnotacją „Brak adresata pod wskazanym adresem”, 345 ankiet wróciło z adnotacją „Brak zgody ze względu na poufność danych”. Ze 150 ankiet z udzielonymi odpowiedziami ze względu na niekompletne dane do analizy, wybrano 100 firm. Jest to 13% wszystkich firm z udziałem kapitału zagranicznego, działających na terenie województwa lubelskiego.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a powstawanie nowych miejsc pracy

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne odgrywają ważną rolę na krajowym rynku pracy. Ich rozwój ma wpływ na wydajność pracy, wysokość płac i odpaw dla zwalnianych pracowników, a także świadczeń pozapłacowych. Nie bez znaczenia jest rola inwestorów zagranicznych w tworzeniu nowych miejsc pracy i podnoszeniu kwalifikacji pracowników. Nie mniej ważnymi kwestiami są rozwiązania przyjęte w zakresie obsady kierowniczych stanowisk. Dzięki inwestycjom zagranicznym wzrasta konkurencja na rynku pracy, rosną wymagania stawiane pracownikom, a szanse na uzyskanie ciekawych i bardziej intratnych ofert pracy w kraju i za granicą są większe. Ponadto przyciąganie zagranicznych inwestycji stanowi skuteczny sposób walki z bezrobociem. Wiąże się bowiem z tworzeniem w kraju miejsc pracy w oparciu o kapitał zagraniczny. Sprzyja temu fakt, iż – mimo wielu obciążeń – praca w Polsce jest wciąż tańsza niż w krajach wysoko rozwiniętych. Nie zawsze jednak zagraniczne inwestycje dają znaczny wzrost zatrudnienia. Decyduje o tym między innymi ich ukierunkowanie. Na przykład, inwestycje w wysokie technologie i świadczenie usług finansowych sprawiają, że pracę wykonują coraz częściej nowoczesne urządzenia i rozbudowane programy komputerowe. Jednakże warto tutaj podkreślić, iż za sprawą firm zagranicznych wzrasta poziom świadomości technologicznej. Krzewienie oświaty jest szansą dla Polski na odrobienie zaległości w tym zakresie, a dla zagranicznych firm informatycznych możliwością zwiększenia przychodów³.

Trudno o jednoznaczną ocenę wpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych na wzrost zatrudnienia (czy też zmniejszenie bezrobocia) w kraju je przyjmującym. W skali światowej szacuje się, że korporacje transnarodowe odgrywają znaczącą rolę w tworzeniu miejsc pracy i podnoszeniu kwalifikacji siły roboczej. Zatrudniają one łącznie około 86 milionów osób w krajach macierzystych i przyjmujących. Zatrudnienie kreowane w fi-

³ I. Michałków, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce w dobie globalizacji*, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2003, s. 197.

liach zagranicznych korporacji transnarodowych oceniane jest na blisko 36 milionów osób⁴.

Czynnikami, które w istotny sposób wpływają na tworzenie miejsc pracy jest wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych oraz sposób wejścia inwestora na rynek. W przypadku inwestycji w formie *greenfield investment*, czyli rozpoczynania działalności od podstaw, siłą rzeczy tworzone są nowe miejsca pracy, a pracownicy mają możliwość podwyższania swoich kwalifikacji. W przypadku znacznie częściej występujących fuzji i przejęć dochodzi zwykle do redukcji miejsc pracy. Inwestorzy przejmujący przedsiębiorstwa w ramach prywatyzacji kapitałowej są zobowiązani przez jakiś czas do niezwalniania pracowników. Po tym okresie dochodzi jednak najczęściej do restrukturyzacji zatrudnienia⁵. Firmy zwalniają wtedy pracowników, wypłacając im odpowiednie rekompensaty.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a zatrudnienie w województwie lubelskim

W świetle przeprowadzonych badań⁶ na terenie województwa lubelskiego najwięcej firm z udziałem kapitału zagranicznego w 2004 r. zatrudniało od 11 do 30 pracowników – około 25% badanych. Wielkość firm pod względem liczby zatrudnianych pracowników przedstawiała się następująco:

- od 1 do 5 pracowników zatrudnia 17% badanych firm;
- od 6 do 10 – 15% firm;
- od 11 do 30 – 25% firm;
- od 31 do 50 – 7% firm;
- od 51 do 100 – 14% firm;
- od 101 do 200 – 11%;
- powyżej 200 – 11% firm.

Rozpatrując wpływ inwestycji zagranicznych na poziom zatrudnienia w województwie lubelskim w aspekcie tworzenia miejsc pracy, można zauważyć pozytywne korelacje. Okazuje się, że spośród badanych firm, do których wszedł obcy kapitał, jedynie 20% zmniejszyło zatrudnienie w porównaniu do poprzednich lat. Pozostałe deklarują wzrost zatrudnienia (58%) lub utrzymanie go na dotychczasowym poziomie (22%). Można za-

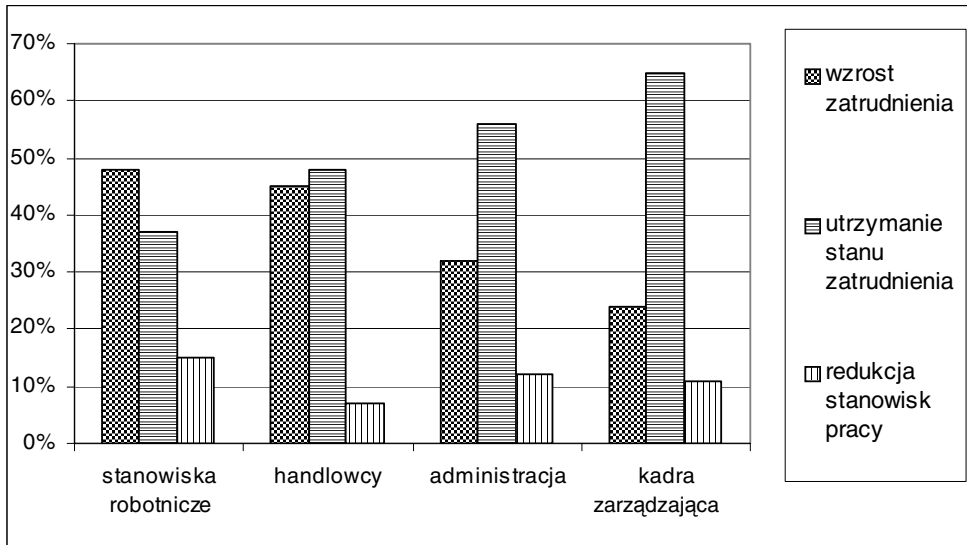
⁴ M. Dyląg-Sajór, M. Lubieniecka, E. Starczewska-Izdebska, *Atrakcyjność inwestycyjna Polski dla inwestorów zagranicznych*, [w:] *Polski przedsiębiorca w Unii Europejskiej*, Agencja Unia-Press, Wydawnictwo Hubertus, nr 1/2000, s. 117–118.

⁵ *Ibid.*, s. 118.

⁶ Badania własne.

tem stwierdzić, że pomimo ogólnego negatywnego nastawienia do obcego kapitału przejmującego polskie spółki, przyczynia się on w dużym stopniu do wzrostu zatrudnienia w przejmowanych firmach na terenie województwa lubelskiego.

Wykres 1. Deklarowane przez respondentów zmiany w zatrudnieniu – stan na 2003 rok

Źródło: badania i opracowanie własne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że najczęściej, bo aż w 48% firm, utworzono nowe stanowiska robotnicze oraz w 45% firm stanowiska w działach sprzedaży, głównie firm handlowych. Utrzymanie stanu zatrudnienia miało miejsce głównie na stanowiskach kierowniczych (65%) i administracyjnych (56%). Najwięcej zwolnień dotknęło stanowisk robotniczych (15%) i administracyjnych (12%).

Analiza 6 firm z udziałem kapitału zagranicznego pod względem zatrudnienia

Spośród 100 badanych firm do dokładniejszej analizy zatrudnienia wybrano 6 przedsiębiorstw, znajdujących się również na liście Państwowej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych, których wartość kapitału zagranicznego wniesionego przez inwestora przekracza 1 mln dolarów. Analiza porównawcza struktury zatrudnienia i zwolnień pracowników w firmach

z kapitałem zagranicznym pozwoliła uzyskać informacje na temat tego, czy kapitał zagraniczny sprzyja powstawaniu nowych miejsc pracy w regionie lubelskim, czy też nie. Pozwoliła także zbadać jacy pracownicy są najchętniej zatrudniani w tych firmach.

Pierwszą firmą jest Model Opakowania Sp. z o.o., przedsiębiorstwo działające w branży przemysłowej i handlu. Jest to firma, posiadająca kapitał szwajcarski, mająca swój zakład produkcyjny na terenie Biłgoraja. Firma rozpoczęła swoją działalność w 1998 r. Jest zakładem produkcyjnym koncernu Model Holding AG.

Drugą firmą jest przedsiębiorstwo, działające w branży przemysłowej – Caterpillar Poland Sp. z o.o. Swoją działalność rozpoczęła w 1996 r. Jest spółką zależną w 100% od CAT Inc. z główną siedzibą w Illinois w USA. Jest producentem podzespołów do maszyn budowlanych oraz wywrotek przegubowych. Swój zakład produkcyjny ma na terenie Janowa Lubelskiego.

Trzecią firmą jest Inergy Automotive Systems Poland Sp. z o.o., przedsiębiorstwo działające w branży przemysłowej, producent systemów paliwowych do samochodów. Firma do Polski weszła w 1998 r. Jest to firma posiadająca kapitał francuski (Inergy Automotive Systems) i swój zakład produkcyjny ma na terenie Lublina.

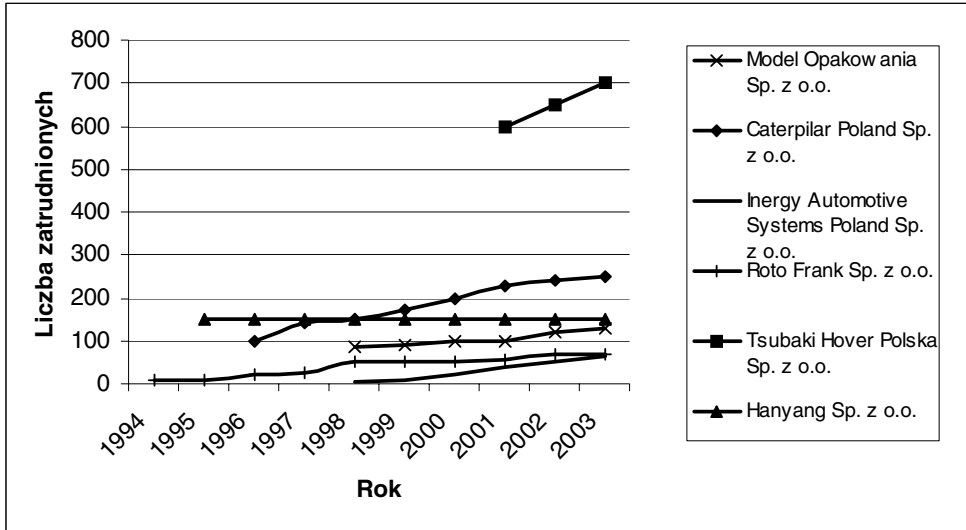
Czwarta firma to Roto Frank Sp. z o.o.. Jest to firma produkcyjna, działająca w budownictwie. Powstała w 1994 r. z udziałem kapitału niemieckiego (Roto Frank AG). Zajmuje się głównie produkcją okien dachowych. Zakład produkcyjny znajduje się na terenie Lubartowa.

Piątą firmą to Tsubaki Hover Polska sp. z o.o., przedsiębiorstwo działające w branży przemysłowej. Firma działa od 2001 r. z zakładem produkcyjnym w Kraśniku z udziałem kapitału z Japonii (Tsubaki Nakashima). Produkuje łożyska.

Szóstą firmą to Hanyang Sp. z o.o., przedsiębiorstwo działające w branży przemysłowej, zajmujące się produkcją tworzyw sztucznych. Kapitał zagraniczny z Południowej Korei (Hanyang Precision Co. Ltd.) wszedł do niej w 1995 r. Firma działa na terenie Świdnika.

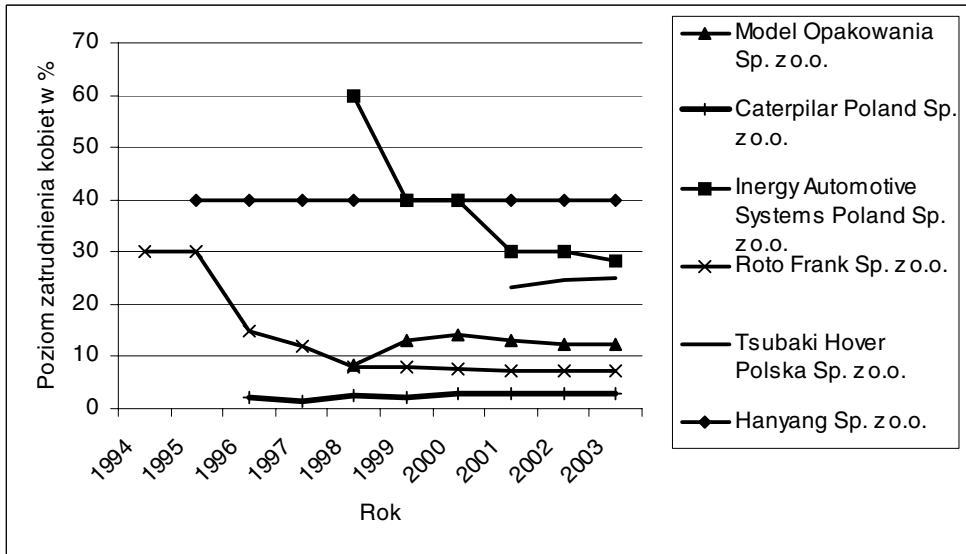
Analiza badanych firm wskazuje na stały wzrost zatrudnienia w przypadku 5 firm oraz stały poziom zatrudnienia w przypadku jednej firmy. Jeżeli chodzi o zatrudnienie kobiet to analiza badanych firm wskazuje również, iż poziom zatrudnienia kobiet, w bardzo dużym stopniu zależy od profilu działalności firmy. Duże firmy, typowo produkcyjne zatrudniają kobiety w małym stopniu w granicach od 0–40% w stosunku do ogółu zatrudnionych. W małych firmach, których działalność jeszcze się nie rozwinęła współczynnik ten wygląda dużo lepiej, sięgając nawet 60% (wykres 3).

Wykres 2. Zatrudnienie w badanych firmach województwa lubelskiego

Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 3. Procentowy poziom zatrudnienia kobiet w stosunku do ogółu zatrudnionych

Źródło: tak jak wykres 1.

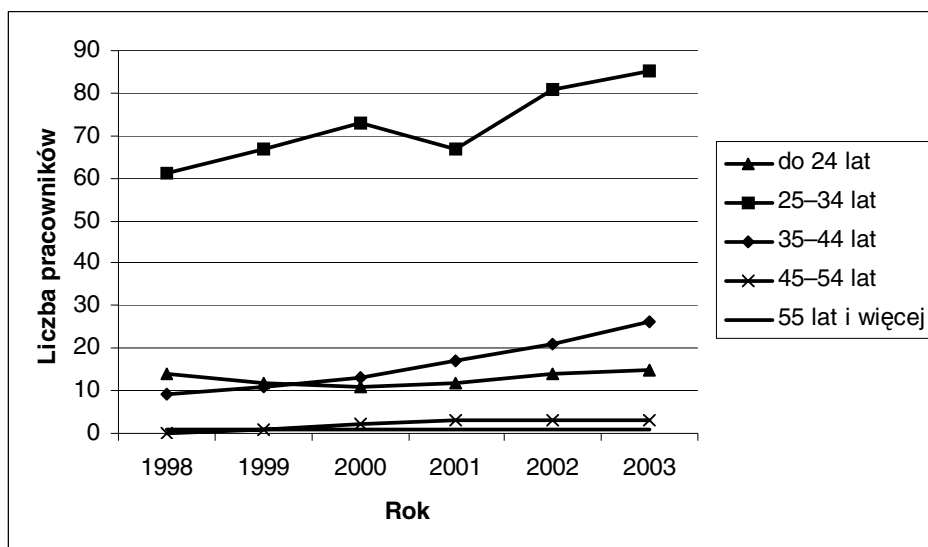
W większości firm zauważalny jest w trakcie gwałtownych wzrostów zatrudnienia – w początkowej fazie – dużo większy wzrost zatrudnienia mężczyzn. Sytuacja ta ulega diametralnej zmianie w przypadku dłuższego utrzymywania się tendencji wzrostowej w zatrudnieniu, jak też i podczas wszelkich spadków, w których to kobiety stanowią procentowo dużo mniejsze grupy wśród zwalnianych w stosunku do procentowego ogółu zatrudnionych.

Większość firm z kapitałem zagranicznym z roku na rok zwiększa poziom zatrudnienia zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Na tle bezrobocia wśród kobiet w regionie lubelskim (gdzie zauważamy tendencję wzrostową w tym względzie), świadczyć to może o możliwości łagodzenia tego zjawiska wśród kobiet dzięki przedsiębiorstwom z udziałem kapitału zagranicznego.

Procentowy udział zatrudnianych kobiet wciąż spadał w stosunku do ogółu zatrudnienia. Zjawisko to potwierdza fakt, iż w przedsiębiorstwach produkcyjnych chętniej zatrudnia się mężczyzn niż kobiety.

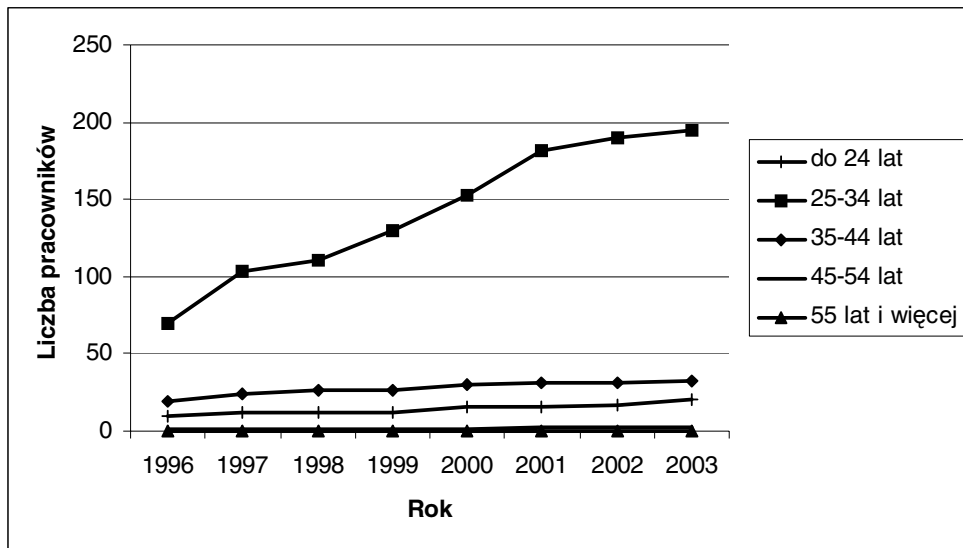
Firmy z kapitałem zagranicznym najczęściej zatrudniają ludzi młodych w wieku 25–34 lata. Na drugim miejscu preferowany jest przedział wiekowy: 35–54 lata. Ludzie z przedziału do 24 oraz 45–55 lat zajmują trzecie miejsce pod względem liczby zatrudnionych. Osoby powyżej 55 lat w rozparywanych firmach zajmują jedynie pojedyncze stanowiska (wykres 4–9).

Wykres 4. Zatrudnienie pracowników dla poszczególnych grup wiekowych w firmie Model Opakowania Sp. z o.o

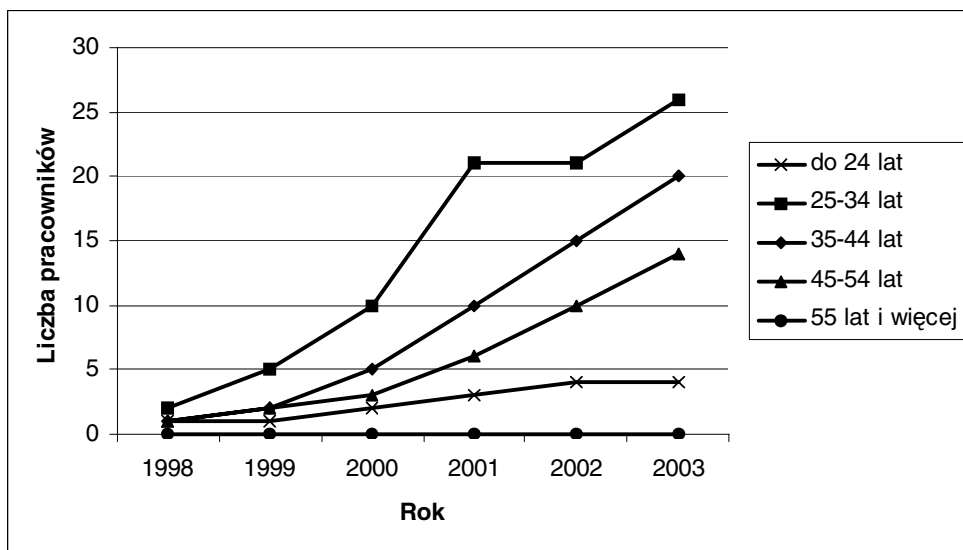
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 5. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych grup wiekowych w firmie: Caterpillar Poland Sp. z o.o.

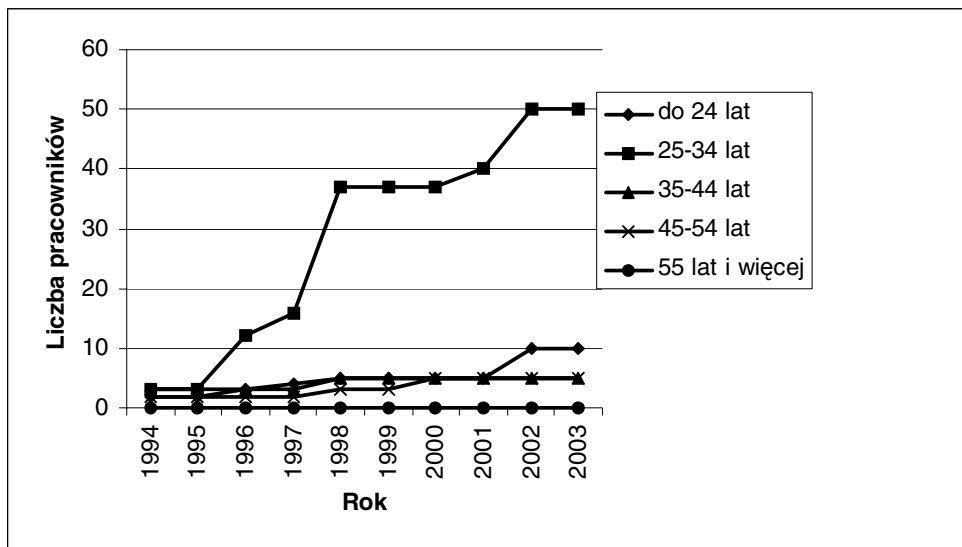
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 6. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych grup wiekowych: w firmie Inergy Automotive Systems Poland Sp. z o.o.

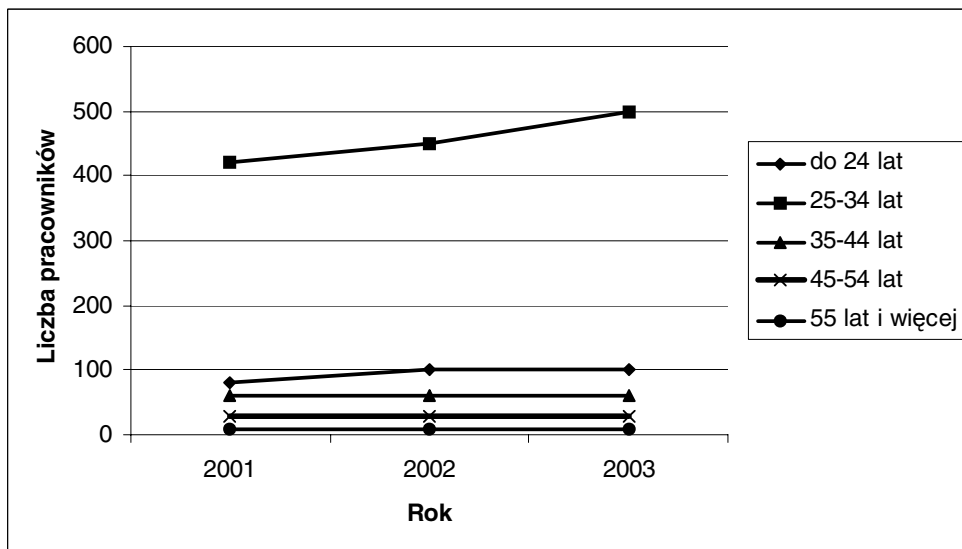
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 7. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych grup wiekowych w firmie Roto Frank Sp. z o.o.

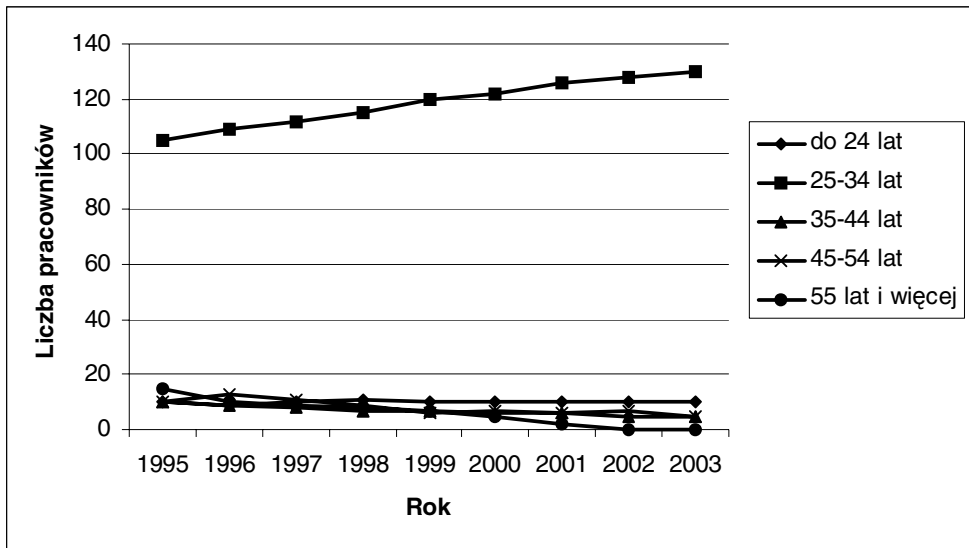
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 8. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych grup wiekowych w firmie Tsubaki Hover Polska Sp. z o.o.

Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 9. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych grup wiekowych w firmie Ha-nyang Sp. z o.o.

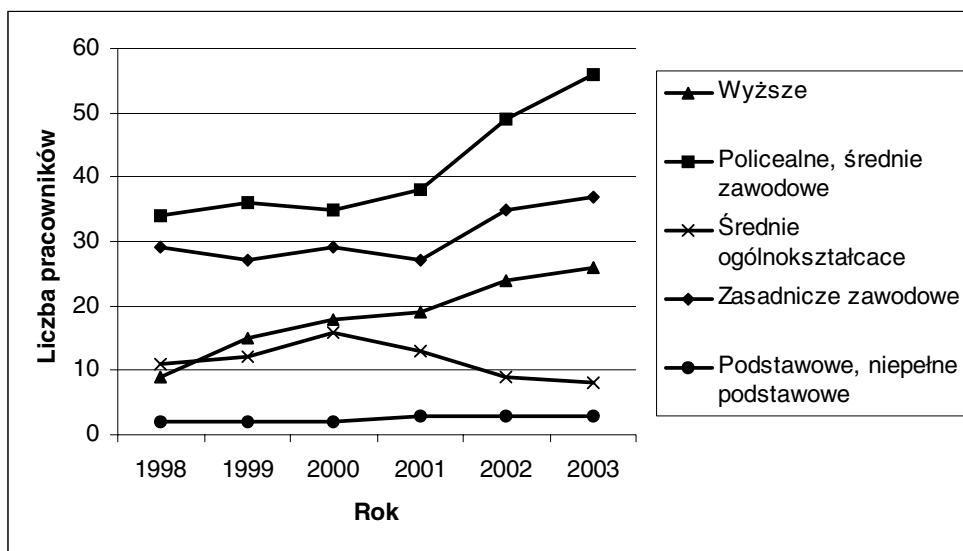

Źródło: tak jak wykres 1.

Firmy w większości dążyły do odmładzania swojej kadry pracowni-
czej. W trakcie restrukturyzacji najsilniej dotkniętymi zwolnieniami były gru-
py pracowników powyżej 45 roku życia. Ostatnie lata wskazują coraz więk-
szy nabór wśród grup wiekowych 25–44 lata. Sytuację tę należy uznać za
korzystną dla regionu, bowiem bezrobotni w tym przedziale wiekowym sta-
nowią największy odsetek bezrobotnych w regionie ogółem.

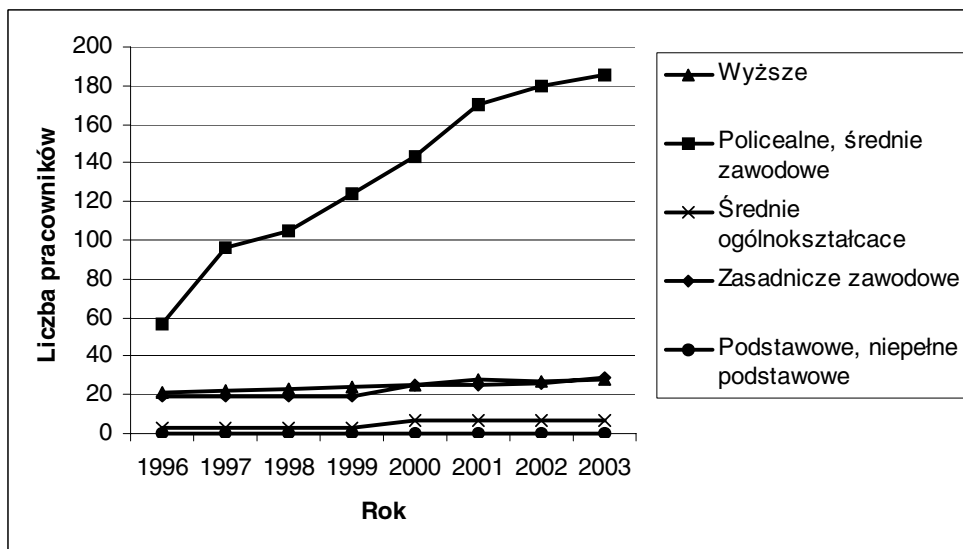
Poziom wykształcenia w analizowanych firmach w znaczący sposób
był uzależniony od rodzaju działalności firmy oraz jej wielkości. W małych
firmach istnieje relatywnie wysoki poziom zatrudnienia pracowników z wy-
kształceniem wyższym i bardzo niski osób z wykształceniem podstawo-
wym. Odwrotna sytuacja występuje w dużych firmach, typowo produkcyj-
nych, gdzie najliczniejszymi grupami są pracownicy z wykształceniem ty-
powo zawodowym, w nielicznych wypadkach średnim zawodowym. W fir-
mach tych możemy odnaleźć liczne grupy pracowników z wykształceniem
podstawowym. Liczność pracowników z wykształceniem podstawowym
posiada jednak tendencję spadkową, a wręcz nawet zanika. Przyglądając
się firmom, które odnotowywały spadki w zatrudnieniu można stwierdzić, iż
redukcje w najmniejszym stopniu dotknęły pracowników z wyższym wy-
kształceniem (wykres 10–15).

Wykres 10. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych poziomów wykształcenia w firmie Model Opakowania Sp. z o.o

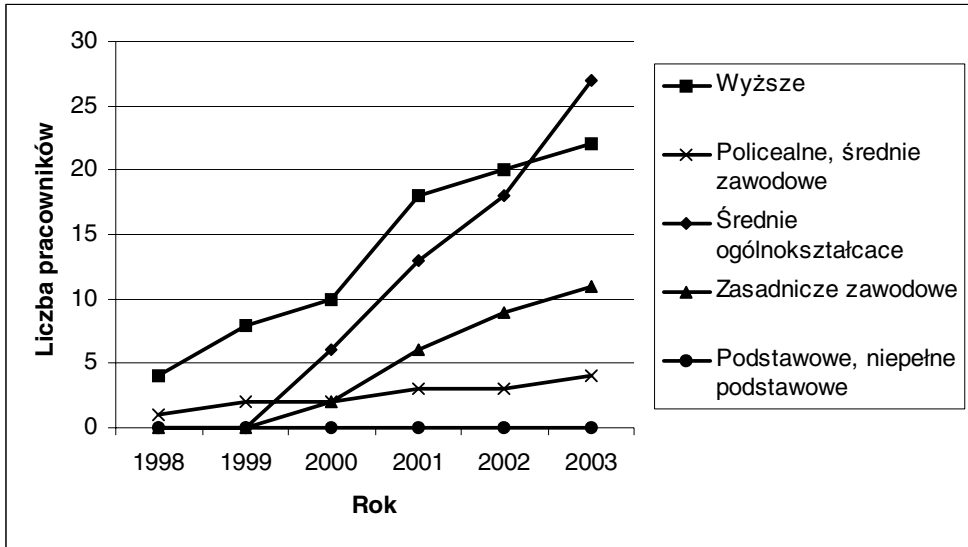
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 11. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych poziomów wykształcenia w firmie Caterpillar Poland Sp. z o.o.

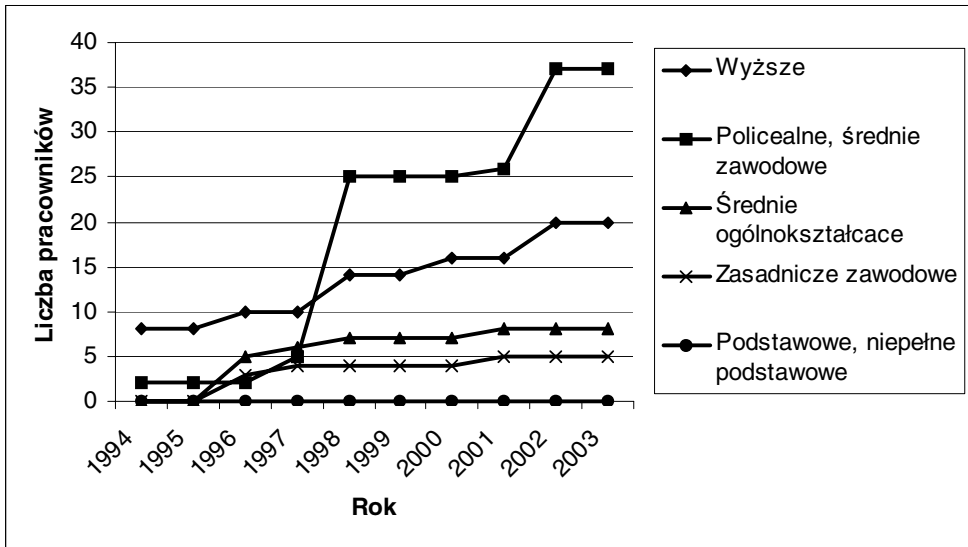
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 12. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych poziomów wykształcenia w firmie Inergy Automotive Systems Poland Sp. z o.o

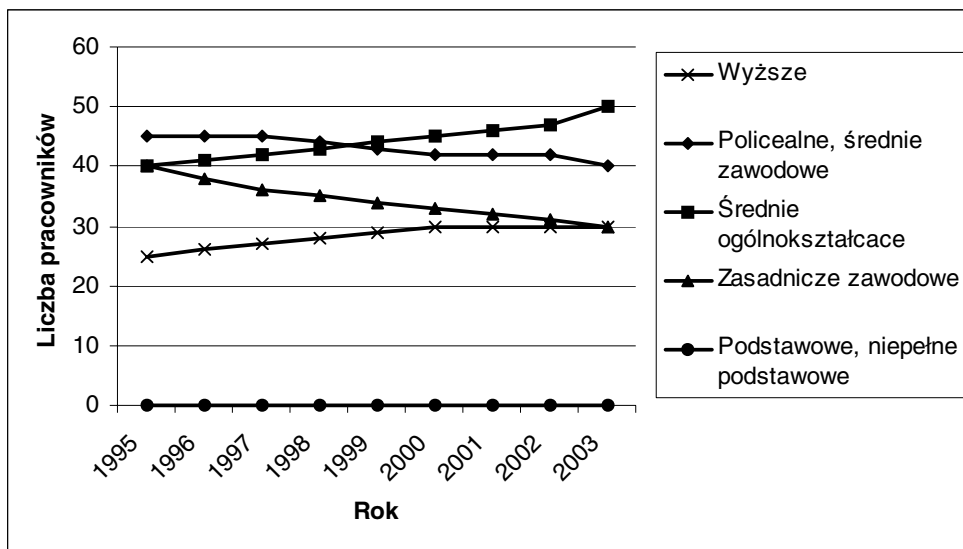
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 13. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych poziomów wykształcenia w firmie Roto Frank Sp. z o.o

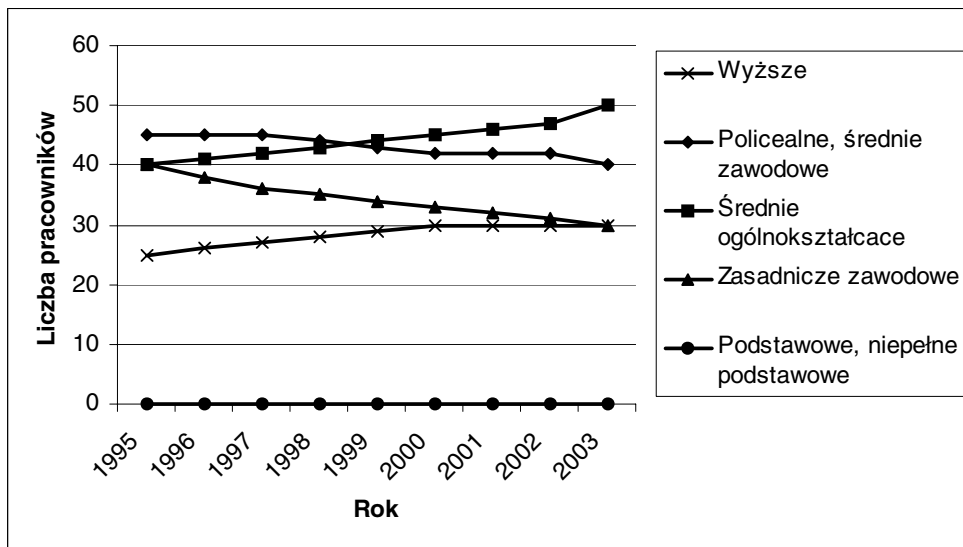
Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 14. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych poziomów wykształcenia w firmie Tsubaki Hover Polska Sp. z o.o

Źródło: tak jak wykres 1.

Wykres 15. Zatrudnienie pracowników według poszczególnych poziomów wykształcenia w firmie Hanyang Sp. z o.o

Źródło: tak jak wykres 1.

Analizowane firmy wykazywały duże zainteresowanie pozyskiwaniem jedynie wyspecjalizowanych pracowników z wykształceniem co najmniej zawodowym, a najczęściej średnim zawodowym. Firmy te zazwyczaj jako powód wyboru lokalizacji przedsiębiorstwa wskazywały istnienie wysoko wyszkolonego zaplecza kadrowego i pracowniczego.

Reasumując, można stwierdzić ogromny udział kapitału zagranicznego w przeciwdziałaniu bezrobociu, kapitał zagraniczny przyczynia się do lepszego wykorzystania zasobów ludzkich zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a bezrobocie w gminach województwa lubelskiego według stanu na 2004 rok

Udowodniono już, że po wejściu kapitału zagranicznego do firm regionu lubelskiego utworzono wiele nowych stanowisk pracy, jak również to że kapitał zagraniczny przyciągany do danego układu lokalnego przyczynia się do lepszego wykorzystania zasobów ludzkich. Interesujące jest skala tego zjawiska. W tym celu porównano wartość zatrudnienia w firmach z udziałem kapitału zagranicznego do ogółu pracujących w gminach województwa lubelskiego oraz sprawdzono jak zmieniałaby się stopa bezrobocia w sytuacji braku zatrudnienia w BIZ. W województwie lubelskim na 213 gmin tylko 97 posiada na swoim terenie firmy z udziałem kapitału zagranicznego. Zestawienie przedstawia tabela 1.

W województwie lubelskim zatrudnienie w firmach z udziałem kapitału zagranicznego w stosunku do ogółu pracujących wynosi 2,31%, stanowi to około 17,5 tys. stanowisk pracy. Jest to wartość znaczna z uwagi na rozmiary bezrobocia w województwie lubelskim (17,83%). Inaczej sytuacja przedstawia się w poszczególnych gminach. W niektórych gminach wiejskich udział zatrudnienia w firmach z udziałem kapitału zagranicznego sięga do 14,25%. Z uwagi na mały rynek pracy w tych gminach jest to wartość bardzo znacząca. W gminach miejskich takich jak Lublin lub Chełm wartość ta sięga 8%. W sytuacji braku zatrudnienia w firmach z udziałem kapitału zagranicznego stopa bezrobocia w gminach, w których zatrudnionych jest najwięcej pracowników w BIZ w stosunku do ogółu zatrudnianych wzrosłaby, aż o 12%. Wyniki analizy pozwalają stwierdzić, że kapitał zagraniczny, tworząc przedsiębiorstwa w regionie zmniejsza bezrobocie, brak kapitału spowodowałoby wzrost bezrobocia o 1,9%.

Tabela 1. Zatrudnienie w BIZ oraz bezrobocie w gminach województwa lubelskiego według stanu na 2004 rok

Lp.	Wyszczególnienie	Pracujących w BIZ w stosunku do pracujących ogółem	Stopa bezrobocia	Stopa bezrobocia w sytuacji braku zatrudnienia w BIZ	Różnica pomiędzy 5-4
1	2	3	4	5	6
	Województwo lubelskie	2,31%	17,83%	19,73%	1,90%
1	Terespol(2)	14,25%	16,33%	28,25%	11,92%
2	Janów Lubelski(3)	9,76%	21,33%	29,01%	7,68%
3	Zwierzyniec(3)	9,61%	15,59%	23,70%	8,11%
4	Chełm(1)	7,95%	25,70%	31,61%	5,91%
5	Wąwolnica(2)	7,29%	21,75%	27,45%	5,71%
6	Dorohusk(2)	7,25%	28,84%	34,00%	5,16%
7	Lublin(1)	6,86%	12,40%	18,41%	6,01%
8	Międzyrzec Podlaski(1)	6,22%	26,82%	31,37%	4,55%
9	Kraśnik(1)	5,88%	17,97%	22,80%	4,83%
10	Zalesie(2)	5,09%	15,48%	19,78%	4,30%
11	Mełgiew(2)	4,77%	21,39%	25,14%	3,75%
12	Świdnik(1)	4,43%	20,11%	23,65%	3,54%
13	Głusk(2)	4,43%	14,57%	18,35%	3,78%
14	Karczmiska(2)	4,28%	28,80%	31,84%	3,05%
15	Włodawa(2)	4,19%	25,52%	28,64%	3,12%
16	Lubartów(1)	3,99%	20,53%	23,70%	3,17%
17	Dęblin(1)	3,00%	20,49%	22,88%	2,39%
18	Biała Podlaska(1)	2,99%	20,60%	22,97%	2,37%
19	Opole Lubelskie(3)	2,86%	23,06%	25,26%	2,20%
20	Poniatowa(3)	2,37%	25,23%	27,00%	1,77%
21	Stoczek Łukowski(2)	2,32%	16,32%	18,26%	1,94%
22	Tarnawatka(2)	2,24%	26,27%	27,92%	1,65%
23	Trawniki(2)	2,12%	30,87%	32,34%	1,46%
24	Tomaszów Lubelski(1)	2,04%	16,78%	18,48%	1,70%
25	Jastków(2)	1,88%	11,70%	13,36%	1,66%
26	Parczew(3)	1,69%	17,31%	18,71%	1,40%
27	Biłgoraj(1)	1,52%	14,24%	15,54%	1,30%
28	Konopnica(2)	1,52%	11,10%	12,45%	1,35%
29	Kamionka(2)	1,42%	17,13%	18,30%	1,17%
30	Wisznice(2)	1,37%	18,79%	19,91%	1,11%
31	Nałęczów(3)	1,35%	16,44%	17,56%	1,13%
32	Konstantynów(2)	1,34%	17,11%	18,22%	1,11%
33	Puławy(1)	1,34%	15,77%	16,90%	1,13%
34	Terespol(1)	1,24%	18,69%	19,70%	1,01%
35	Chełm(2)	1,16%	22,85%	23,75%	0,90%
36	Ryki(3)	1,08%	20,79%	21,64%	0,85%

Lp.	Wyszczególnienie	Pracujących w BIZ w stosunku do pracujących ogółem	Stopa bezrobocia	Stopa bezrobocia w sytuacji braku zatrudnienia w BIZ	Różnica pomiędzy 5-4
37	Modliborzyce(2)	1,04%	17,74%	18,59%	0,85%
38	Ułęż(2)	1,03%	22,28%	23,08%	0,80%
39	Wólka(2)	0,96%	11,41%	12,26%	0,85%
40	Zamość(1)	0,92%	20,20%	20,94%	0,74%
41	Leśniowice(2)	0,90%	16,85%	17,60%	0,75%
42	Niedzwica Duża(2)	0,74%	15,28%	15,90%	0,63%
43	Włodawa(1)	0,71%	26,67%	27,19%	0,52%
44	Stężyca(2)	0,62%	19,85%	20,35%	0,50%
45	Rokitno(2)	0,61%	13,73%	14,25%	0,53%
46	Niemce(2)	0,58%	14,18%	14,68%	0,50%
47	Hanna(2)	0,58%	16,52%	17,00%	0,48%
48	Łuków(1)	0,57%	20,96%	21,41%	0,45%
49	Łomazy(2)	0,57%	13,10%	13,59%	0,49%
50	Bełżec(2)	0,55%	31,72%	32,10%	0,38%
51	Uścimów(2)	0,49%	14,81%	15,23%	0,42%
52	Spiczyn(2)	0,49%	18,66%	19,06%	0,40%
53	Sosnowica(2)	0,48%	26,21%	26,56%	0,35%
54	Kazimierz Dolny(3)	0,43%	18,34%	18,69%	0,35%
55	Janowiec(2)	0,42%	19,57%	19,91%	0,33%
56	Puchaczów(2)	0,41%	16,42%	16,76%	0,34%
57	Dębowa Kłoda(2)	0,40%	20,30%	20,62%	0,32%
58	Fajstawice(2)	0,38%	13,98%	14,31%	0,33%
59	Biała Podlaska(2)	0,37%	18,20%	18,50%	0,30%
60	Hańsk(2)	0,36%	16,61%	16,91%	0,30%
61	Radzyń Podlaski(1)	0,35%	18,85%	19,14%	0,28%
62	Urzędów(2)	0,32%	13,37%	13,64%	0,27%
63	Kraśnik(2)	0,31%	12,80%	13,07%	0,27%
64	Ruda-Huta(2)	0,30%	30,49%	30,70%	0,21%
65	Sawin(2)	0,29%	20,38%	20,62%	0,23%
66	Puławy(2)	0,29%	20,20%	20,43%	0,23%
67	Hrubieszów(1)	0,28%	21,20%	21,42%	0,22%
68	Adamów(2)	0,28%	21,28%	21,50%	0,22%
69	Obsza(2)	0,27%	12,88%	13,12%	0,23%
70	Krasnystaw(2)	0,26%	16,02%	16,24%	0,22%
71	Krasnobród(3)	0,25%	16,94%	17,15%	0,21%
72	Batorz(2)	0,24%	10,69%	10,91%	0,22%
73	Piszczac(2)	0,24%	17,19%	17,39%	0,20%
74	Józefów(3)	0,23%	24,53%	24,70%	0,17%
75	Strzyżewice(2)	0,23%	16,38%	16,58%	0,19%
76	Michów(2)	0,23%	19,39%	19,58%	0,18%

Lp.	Wyszczególnienie	Pracujących w BIZ w stosunku do pracujących ogółem	Stopa bezrobocia	Stopa bezrobocia w sytuacji braku zatrudnienia w BIZ	Różnica pomiędzy 5-4
77	Łabunie(2)	0,22%	19,96%	20,14%	0,18%
78	Krasnystaw(1)	0,21%	18,74%	18,91%	0,17%
79	Zakrzówek(2)	0,20%	12,50%	12,68%	0,18%
80	Kłoczew(2)	0,20%	17,69%	17,85%	0,17%
81	Kąkolewnica Wschodnia(2)	0,20%	14,71%	14,89%	0,17%
82	Bełżyce(3)	0,20%	15,95%	16,12%	0,17%
83	Jabłonna(2)	0,20%	14,70%	14,87%	0,17%
84	Łuków(2)	0,19%	22,69%	22,84%	0,15%
85	Godziszów(2)	0,18%	11,33%	11,49%	0,16%
86	Nielisz(2)	0,18%	16,72%	16,88%	0,15%
87	Annopol(3)	0,17%	22,18%	22,32%	0,13%
88	Gościeradów(2)	0,17%	19,83%	19,97%	0,13%
89	Łęczna(3)	0,16%	17,64%	17,78%	0,13%
90	Wohyń(2)	0,16%	18,04%	18,18%	0,13%
91	Księżpól(2)	0,15%	14,45%	14,58%	0,13%
92	Kurów(2)	0,15%	20,68%	20,80%	0,12%
93	Piaski(3)	0,15%	17,55%	17,68%	0,12%
94	Końskowola(2)	0,15%	14,49%	14,62%	0,13%
95	Bychawa(3)	0,14%	18,16%	18,27%	0,11%
96	Szczebrzeszyn(3)	0,09%	19,00%	19,08%	0,08%
97	Zamość(2)	0,07%	19,99%	20,04%	0,06%

(1) gmina miejska; (2) gmina wiejska; (3) gmina miejsko-wiejska

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu statystycznego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Krajowego rejestru Sadowego, Dun&Bradstreet Poland oraz badań własnych.

Podsumowanie

Efekty działalności firm z udziałem kapitału zagranicznego w województwie lubelskim mają ogromne znaczenie w obszarze rynku pracy. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne przyciągane do danego układu przyczyniają się do lepszego wykorzystania zasobów ludzkich pod względem zarówno ilościowym, jak i jakościowym. Analizując wielkość bezrobocia w województwie lubelskim można stwierdzić, iż skala tego zjawiska jest znacząca. W niektórych układach lokalnych bezpośrednie inwestycje zagraniczne mają kluczowe znaczenie w ograniczaniu bezrobocia, szczególnie w tych gminach, gdzie zatrudnienie w BIZ sięga 14% ogólnego zatrudnienia.

The Role of Foreign Direct Investment in Decreasing Unemployment in the Municipalities of the Lubelskie Province

Summary

The author assumes that the key factor in reducing the unemployment level is the creation of new workplaces either through expanding the existing businesses and organisations, or setting up new companies which take advantage of foreign capital.

In order to examine the influence of foreign direct investment upon the labour market in 2004, a poll was carried out amongst the businesses in which foreign capital had a share. It was found that in the Lubelskie Province such businesses created as many as 17.5 thousand jobs, which constitutes 2.31% of the total of the employed. Therefore, it has to be pointed out that such companies are of considerable importance for the labour market in the following municipalities: Terespol, Janów Lubelski, Zwierzyniec, Chełm, Wąwolnica, Dorohusk.